

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 204.

V Ljubljani, v petek 6. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Socijalizem v Italiji.

Na jesen leta 1893 je vrelo in šumelo po vsej južni Italiji, na Siciliji so se zbirale močne množice zatiranih delavcev in malih posestnikov pod zastavo socijalističnih vodij. Polk za polkom je vlada pošiljala na jug, da zatró vstajo. Tedaj je prišel zopet čas za Crispija, ki zna krotiti uporne duhove. Crispi proglasi na Siciliji obsedno stanje, postavi pred vojna sodišča kolovodje nemirov in s kruto silo zaduši obupne klice sestradanega prebivalstva, ki je poslušalo glas socijalistiških poslancev.

Crispi sicer trdi, da je rešil Italijo revolucije, toda vara se v nadi, da je zatrl socijalizem, kajti pod pepelom tli žrjavica, ki jo lahko vsaka sapa razpiha v nevaren ogenj. Radikalci in socijalisti so vedno na delu, to so pokazale zadnje volitve. Oni Defelice, ki je dne 3. januarja 1894 v Palermu priporočal vstajo in bil radi tega obsojen na 18 let, izvoljen je poslaneem v Rimu. Ta in volitve v Milanu, Cezani in Kataniji kažejo, da se širi po vsej Italiji nezadovoljnost in raste pogum socijalistom. Dasi liberalni listi hvalijo Crispija kot prvega sedaj živečih italijanskih državnikov, vendar ga opozarjajo na žalostne razmere na Siciliji, kjer je vsak „signore“ krut tiran svojih najemnikov. Tako piše znani italijanski kulturni zgodovinar Vilari: „Občinska uprava Sicilije je vir največjih krivic in divjih strastij. Kar prebivalstvo pripoveduje, iz tega bi se mogla sestaviti Ilijada bolečin in trpljenja. To bolezen smo podedovali po Burbonih in v tej ali drugi obliki napada južno Italijo, koder reveži nimajo nobenih pravic. Poglejte n. pr. v Napoli! Kam je zginilo 100 od države darovanih milijonov? Gradili so palače, revežem jemali koče ter jih metali na ulice. Tako se ondi štiri revščina in obupnost navzlic v zlatu se bliščeči galeriji Umberta I. V Palermu so štirinajst milijonov zabili v operno gledališče, na drugi strani pa beračijo za bolnišnico, ker ne morejo preživiti bolnikov. V Kaltanisseti so

jeden milijon zazidali v poslopje za prefekta; taka prefektura bi bila prevelika tudi za Florencijo. V drugem mestu so mlinarjem zvišali davek za 30.000 lir, da so zgradili gledališče. Na Siciliji, koder skoraj vsi kmetje živé v mestih, je užitinski davek glavni dohodek, zato so živili tako draga. Davek pobirajo požrešni najemniki, ki reveža zatirajo, bogatinom pa prizanašajo. V mnogih krajih vladajoča stranka ne plača nobenih davkov. Nasprotna stranka molči, ker ravno tako dela, kadar je na krmilu. — Revež pa plačuje in plačuje, da omaga.“ Crispi pozna te razmere dobro in vender se ne gane. Ko je Minghetti svoj čas bičal Sicilijance, tedaj je Crispi ostro obsojal vladno politiko. Sedaj, ko sam sedi na krmilu, zatajuje bivšega advokata in poslanca. Vstaje na Siciliji nimajo toliko vzroka v veleposestvu, marveč v nasilstvu malih tiranov, ki so po mestih in trgih neomejeni gospodje. Tu naj bi Crispi pokazal svojo državniško umetnost.

Črne bukve kmečkega stanu.

12. Nemčija.

(Dalje.)

c) Bavarsko.

Bavarsko je Prusiji v tem podobno, da ima največ proletarcev poslov, dninarjev itd. mej kmečkim ljudstvom.

Leta 1882 sta se oglašili na Bavarskem mej 1000 prebivalci 502 osebi k poljedelskemu stanu; v obče je bilo samostojnih poljedelcev 360.000; hlapcev in dninarjev 338.000, ženskih poslov 186.000, dninark 60.000, kmečkih delavcev, ki so imeli tudi sami malo posestvo, 45.000, takih delavk pa 7400. Posestev, obsežnih nad 2 ha, je bilo 420.000; mej njimi od 2—5 ha 165.000.

Od tega časa so se razmere v marsičem izpremenile, in sicer nikakor ne na korist kmečkemu stanu. Vedno manj ljudij se peča s poljedelstvom, vedno več jih služi velikemu obrtu. Mesta, ki so imela tedaj nad 20.000 prebivalcev,

so od takrat (1882) do danes narasla za 350.000 stanovnikov. Od leta 1885 do 1890 se je bavarsko prebivalstvo namnožilo za 169.183 duš in štatistični urad pravi o tem: „Sedanja pomnožitev pripada popolnoma mestnemu prebivalstvu, namreč stanovnikom neposrednih mest tostran Rena in 11 večjih mest v Pfalci, katera so narasla za 170.024 ali 15,5 odstotkov, mej tem ko je na deželi 841 duš manj.“

To dejstvo nam že kaže, da hira bavarski kmečki stan, dasi primeroma še mnogo bolje stoji, nego pruski. Na Bavarskem namreč ni toliko veleposestnikov, marveč kmetje imajo marsikje velike kmetije; pridni gospodarji, ki so poleg nezadolenih gruntov podedovali od srečnih prednikov tudi kaj trdih tolarjev, se že še stlačijo dalje. Najložje jih primerjamo z našimi Korošci gledé na vredbo kmetij.

Večinoma so bavarski kmetje delavni, trezni in varčni ljudje. Dne 31. decembra 1893 je po uradnih podatkih imelo 11.585 kmečkih gospodarjev vložen denar v 106 hranilnicah; ravno tako 9086 moških in 14.299 ženskih poljedelskih poslov. To je sicer lepo število, a žal, da ima sence več nego dovolj.

Velike dote, potratnost, veliki davki itd. zahtevajo denarja; zato se od dne do dne množe zemljiški dolgovi.

Bavarsko ima zelo lepo razvito živinorejo. Planinski svet daje živini tečno in zdravo hrano in s tem kmetu lep zaslužek. Toda nekaj let sem že bijejo mali poljedelci hud boj z velikimi posestniki, ki zlorabljajo svojo moč proti njim in s strogimi, krivičnimi gozdnimi zakoni ugrabljajo pravico za pravico malim kmetičem.

Boj, ki ga bijejo naši kmetje v planinah nad Tržičem z baronom Bornom in ki so ga bili do zadnjega časa Bohinjeci s kranjsko industrijsko

*) Zeitschrift des bayerischen statistischen Bureaus. 1890, str. 304.

LISTEK.

Popotovanje Miska Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Trst se je prostiral pred njima v jutranji obleki. Mornarji so čistili svoje ladije, kmetiški svet prihajal je v mesto, prodajalnice so se odpirale, postajalo je vedno glasneje in bolj živo. Luka ju je zanimala prav posebno. Koliko raznovrstnih ladij z vseh strani sveta, od največjih parobrodov do najmanjših barčic, koliko mešanega sveta vseh narodov in govoric, koliko raznobojnih bander in zastavic, katere so vihrale na onih ladijah. Ribarji v svojih malih ladijah so izlagali na suho razne morske ribice, a sem ter tja rezala je mirno morsko površino mala hitra barčica, prav kot poje naša národna pesem:

Barčica po morju plava,
Drevesca se jej vklanajo,
Oj, le naprej, le naprej,
Dokler je še vetra kej.“

Prav čudno res, da se nista naša popotnika oglašila na kakovi ladiji za mornarja, tako jima je ugajalo morje.

Naša junaka sta obiskala nekoliko cerkev, ker je bila ravno nedelja. Obiskala sta tudi razkolniško cerkev ob kanalu, kjer so njene dragocenosti, katere jima je razkazoval sivolas cerkovnik z belo brado, obudile mnogo zanimanja. Za zajutrek sta porabila še preostala dva novčiča, za katera sta kupila kruha. Bil je res bel in rahel, ali bilo ga je bore malo, preveč premalo za naša lačna popotnika.

V Trstu ni kazalo zadrževati se, namen naših popotnikov velel jima je hitro proti Gorici. Poslovila sta se zato prav na hitro od Trsta in se napotila po cesti, katera vodi gori nad Miramarom na Goriško. Cesta se je nad Barkovljami in Nabrežino dolgo časa vila ob morju, kar je veselilo naša znanca, ker sta se vsaj morja nagledala do sita. Vasice bile so vse v praznični nedeljski opravi. Tu pa tam vila so se bandera raz hiše, čulo se je petje in godba, a na cesti igrali so brdki Primorci svoje raznovrstne igre. Sadje je bilo v teh krajih že veliko bolj zrelo, kar sta z veseljem opazila naša popotnika in mu dala vso čast, če je kje bolj na strani raslo.

Vroče je pa bilo, vroče! Hencajte, ko se razgreje oni kamen, to nekaj izda. Lenart je na dolgem potu že povsem onemogel. Noge so se mu

silno šibile, a čevlji bili so mu tesni, da jih je moral gori nekoliko prerezati. Napravili so se mu žulji, a včasih je bilo tako težko, da je noga kar krvavela. V dolino ni kar več iti mogel. A če se mora človek še z gladom in pa prazno mošnjo boriti, kdo se ne bi naveličal potovanja? Sklenila sta prijatelja, da se vrmeta domov, naj že opravita v Gorici tako ali tako.

Popoldne sešla sta se popotnika s tremi Vipavkami, katere so se vračale s Trsta. V društvu se je saj nekoliko ložje popotovalo. Vipavke so obžalovale, da se niso z njima upoznale že v Trstu, ker bi jima ona gotovo pomagala od ondot odnesti nekatere stvari, da ne bi bilo treba pri mitnici ničesar plačati, češ, takova gospodiča ne bi nikdo povprašal, kaj nosita. Pač siromašna gospodičica!

Ko so se že precej primaknili vipavski dolini, počivali so popotniki na nekem hribcu. Dobre sopotnice so odkrile svoje košarice in izvlekle pol hleba turšičnega kruha, pa ga ponudile našima znanecema. Miško, kateri ga je dobil prvi v roke, počel ga je kar tlačiti v svoj ogromen žep in težko mu je mogel Lenart dopovedati, da so dale kruh samo pokusiti. Dišal je izvrstno in oni kruh je za-

družbo, se bje tudi na Bavarskem. Veliki posestniki nagajajo kmetom, kjer le morejo. Pravice, ki jih imajo do gozdov, jim odšči pujejo, in če že ni drugače, jih odkupujejo. Vsaka odkupitev je pa kmetova izguba, ker je navadno mnogo premajhna in poleg tega je denar v malega kmeta rokah jako kratke trajnosti. Grajščakovi jeleni, srne itd. škodujejo paši in gozdom; gozdni uradniki držé z velikimi posestniki itd.

Najhujši je pa — pot pravice za kmete. Veliki posestniki pričenjajo namreč z malimi kmeti vzlasti zavoljo raznih gozdnih in pašnih pravic, potov itd. pravde. To jim je lahko, ker imajo dobre pravne zastopnike in ker — lahko čakajo. Pri teh pravdah namreč tudi na Bavarskem največkrat tisti dobi, ki se ne naveliča; ako se mu na jeden način ne posreči, poskuša na drug, dokler ne izvrtá, kar namerava. Polagoma si tako zaokrožuje posestvo in se oprosti vsake odvisnosti; s tem si pridobi nekaj tisočakov več dohodkov na leto. Da pri tem propade nekaj kmetov, kaj ga to briga?

L. 1894, dne 29. oktobra je v Fuchsmühlu ob Fichtelskem pogorju vršil krvav prizor kmečkega boja za obstanek. Fuchsmühlski kmetiči so imeli pravico dobivati po 2 sežnja drva iz gojzdov barona Zollerna iz Monakovega. Za to so morali plačevati nekaj davka. Jedenkrat so se že toževali; 30 let je tekla pravda s Zollernovimi predniki in konečno so zmagali. Pred 5 leti je kupil Zollern grajščino in se je jel toževati s kmeti, ker niso hoteli dati svojih pravic v odkup; ponujal jim je 162 mark za seženj, kar bi po 4 odst. obrestovano nosilo 6,48 mark na leto; seženj drva pa stane do 16 mark. Pravda, ki se je pričela, je v tretji inštanci iztekla neugodno za kmeta. Mej pravdo niso kmetje dobivali nič drva, davek so pa morali plačevati. To jih je vzbunilo in ko se jim je dné 25. okt. reklo, da ne bodo sploh nič več dobili, so šli dne 29. okt. sami v gojzde iskat si, kar jim pripada.

A žandarji in vojaki so prišli grajščaku pomagat z bajoneti in puškami. Kmetje so izgubili pravice, prelivali svojo kri in — bili na zadnje še kaznovani.

Od 23. do 27. aprila l. l. je bila v Vajdnu obravnava proti fuchsmühlskim kmetom. Sto petdeset mej 152 zatoženci je bilo obsojenih v zapor od 2 tednov do 4 mesecev.

Navedli smo ta slučaj, ker nam živo označuje trpljenje bavarskih kmetičev v boju z brezsrčnimi grajščaki in pojasnuje, zakaj se mej bavarskim kmečkim ljudstvom širi socijalna demokracija, ki je že tudi več trdnih velikih kmetov dobila zase.

Dne 1. okt. 1894 so v Monakovem sklenili socijalisti, da si do 1. okt. 1895 ustanove poseben list za agitacijo na kmetih. Zadnji dve leti so imeli 470 shodov, mej njimi mnogo na deželi; v deželni zbor so si priborili 6 poslaniških sedežev. To je lep začetek!

* * *

V svojem pregledu nemških kmečkih razmer se še nismo naravnost doteknili jednega najškod-

hvaliti, da se je prišlo nekoliko lažje doli v prijazno Vipavsko vasico, katera se je razprostirala v dolinici, od koder so bile znanke naših popotnikov. Do Gorice potovati ni kazalo, zato se je z veseljem vsprejelo povabilo, da se ondi prenoči. Vipavci sedeli so po drveh, katera so bila naložena pred hišo in se, kakor povsod ob nedeljah po vaseh, modro razgovarjali. Popotnika sta morala marsikaj pripovedovati, ko se je zvedelo, da sta s Kranjskega. Še bolj so ju pa počeli ceniti, ko sta povedala, da gresta k goriškemu nadškofu,

„Ma, tam bo padlo. Milostljivi je dober gospod, posebno pa ljubi Kranjce. Trideset goldinarjev vama ne manjka!“ — se dejali.

V tem je bila pripravljena tudi večerja, na masti pečena prekajena slanina, katera se je prav dobro prilegala mastni špehovki, še bolj pa sladki Vipavec, kateri je zalil dobro večerjo. Dobri ljudje so pač ti Vipavci, malo ima, a veliko da, a kar je najbolje, nosi v prsih iskreno, veselo srce brez zavisti in zlobe. A ko sta se naša popotnika vlegla na dišeče seno, na katerem so bile pogrnjene snežnobeke rjuhe, bile so kmalu pozabljene vse popotne težave.

(Dalje sledi.)

ljivejših sovražnikov zdravega poljedelskega razvoja, namreč — žitne borze. Zato brez opomb tu na koncu navajamo dogodek, ki v tem oziru vse razkriva:

„Časopis Ulmer-Schnellpost je dobil od prijatelja neko okrožnico žitne trgovske trvdke „Mühsam et Comp.“ v Berlinu Neue Promenade 5., katere lastniki so: Pavel Mühsam, A. Cohn v Berlinu in Aleks. Bernstein, Charlottenburg. Ta okrožnica je pisana dne 26. maja 1894 v Berlinu in slove:

„Žitna trgovina že dlje časa tako zelo pada, da za dolgo časa ni nič upanja, razven če vreme prinese kako izpremembro. Zato smo na borzi opazovali z veseljem slano, ki je padla od sobote na nedeljo. Letos je taka letina, da bi v žitni trgovini nastali slabi časi, če bi se vse klasje, ki je vzrastlo, napolnilo z zrnjem. Vsled poročila slani so se na borzi dvignile žitne cene za pet mark.“*)

(Dalje sledi.)

*) Hamburger Nachrichten 8. jun. 1894. — R. Vrba: Boj proti klerikalizmu. Drobna perspektiva moderní společnosti. V Praze. 1895. str. 26. 27.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. septembra.

Dr. Viljem Pichler je odložil državno-zborski mandat, ker mu je došlo več razžaljivih pisem od njegovih nekdanjih volilcev zaradi glasovanja o celjski točki. Dr. Pichler je pripadal od leta 1886 nemško-liberalni stranki. On se je mnogo prizadeval za povzdigo in napredek nemško-narodnih interesov na Češkem, posebno je bil zvest sin „nemške zveze“ na Češkem. In sedaj se je moral umakniti, kakor pravi „N. Fr. Presse“, mali peščici nezadovoljnih volilcev. Nemška levica je izgubila ž njim zopet jednega svojih boljših članov. — Tako umetno sestavljena liberalna zgradba razpada od dné do dné v prah.

Dunajske občinske volitve. Tacega boja še ni doživela naša državna prestolnica, kakor se bliža v drugi polovici tega meseca, ko bodo semitje in antisemitje merili svoje moči. Težko je danes naznaniti, katera stranka dobi večino; gotovo je le to, da imajo antisemitje več upanja, kakor govore njihova glasila. Liberalci so napeli vse svoje moči, na razpolaganje imajo denar, zveze imajo v višjih krogih, toda prebivalstvo je v večini do grla sito židovskega gospodstva. In to je najostrejše orožje v rokah antisemitov. Občudovati pa moramo potrpežljivost in neutrudno delavnost antisemitskih vodij, v prvi vrsti dr. Luegerja. Ni mala reč, vzdrževati disciplino raznih življev, ki so v boju pod antisemitsko zastavo. In če zmaga ta stranka, kar želimo v korist Dunaja in države, bode dr. Lueger težko obdržal na vajeitih raznotere polke svoje armade. Antisemitska zmaga pa je postala dvomljivejša, odkar so Čehi sklenili v 6. in 7. okraju postaviti svoje kandidate. To je voda na židovski mlin.

Prebivalstvo Bosne in Hercegovine. Bosanska deželna vlada je izdala statističke podatke o zadnjem ljudskem štetju dne 22. aprila t. l. Prebivalstvo šteje 1,588.300 duš, ter se je v desetih letih pomnožilo za 229.266 duš, to je 17%. Hiš so nasteli 263.521. Sarajevo šteje 41.173 stanovalcev.

Srbski razkralj Milan ne misli več na povrnitev v domovino, ampak ostal bode stalno v Parizu. Svojemu prvemu služabniku je naročil, da odpošlje vse njegove stvari iz kraljeve palače v Pariz. Ta vest je vzbudila v srbskih krogih veliko pozornost in vsi ondotni listi obravnavajo to zadevo. „Male Novine“ mej drugim pišejo, da jim niso znani vzroki, ki bi bili Milana dovedli do tega koraka. Sploh pa je ta zadeva tako delikatne osebne narave, da jo je jako težko natančneje pojasnjevati. — Le toliko se lahko reče, da se bode Milan gotovo zopet vrnil v Beligrad, kadar mu bode zmanjkalo — denarja.

Francozom na Madagaskarju se povsem ne godi tako dobro, kakor poroča vrhovni poveljnik, general Duchesné. Sovražnik jim sicer ne dela prevelike preglavice, ker je že skoro popolno brez moči, tem več pa jim je trpeti pred neznošno klimo. Posebno veliko trpe vojaki pri grajenju cest. Mnogi batalijoni so le še po imenu. Prvi bataljon šteje le še 218 in drugi 300 mož. Ondotne bolnišnice so prenapolnjene bolnih vojakov in general

Duchesné bode moral kmalu ostaviti nadaljno grajenje. Do sedaj so zgotovili glavno cesto do Andribe in tri velike mostove.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. septembra.

(Konkurenčne obravnave za renoviranje in popravo, oziroma dozidanje ljubljanskih župnih cerkv.) Dosedaj vršila se je taka obravnava za trnovsko župno cerkev. Pri tej so se došli župljani odločili za novi načrt, po katerem se bosta oba zvonika dozidala in cerkev temu slogu primerno fagadirala; s tem bode slog prišel pri celaj stavbi v svojo veljavo v celem obsegu, dočim je dozda bil pomanjkljiv. Zidovje trnovskih zvonikov bode sicer nekoliko nižje, zato pa strehi toliko višji; v svoji celoti pa dobi cerkev z dozidanimi zvonikoma po novem načrtu kaj krasno lice. Stroški za to obnovo bodo znašali nekaj nad 13.000 gld. — Konkurenčne obravnave za ostale župne cerkve — frančiškansko, št. Jakobsko, sv. Nikolaja in št. Petersko — vršile se bodo v kratkem.

(Prošnje trgovcev in obrtnikov) je vladna komisija te dni rešila in jutri dojdejo intimacije mestnemu magistratu v vročitev. Prve dni prihodnjega tedna jel bo torej magistrat te intimacije dostavljati ter se bode za tem ta državna podpora izplačevala isto tako pri računskem oddelku deželne vlade (Gradišče, Seunigova hiša šte. 4, pritlično, v veži na levo), kakor poprej za hišne posestnike.

(Ljubljansko mestno stavbinsko društvo) se je, kakor se nam poroča, vsled razpora in pomanjkanja delničarjev — ker je prejšnjih mnogo odstopilo — razšlo ter s tem tudi vsako delovanje prenehalo. — Iz zanesljivega vira čujemo, da pride prihodnjo pomlad dvojje večjih dunajskih tvrdk s svojimi delavci v Ljubljano, ki bodeta prevzemali vsa večja zidarska in tesarska dela v mestu za primerno nizke cene.

(Iz Cola) 4. septembra: Pokanje topičev in veselo zvonjenje je danes popoldne župljanom in sosedom naznanjalo veselo vest, da smo novo cerkev srečno pokrili. Cerkev, ki je 27 metrov dolga, 10 metrov široka in 11 metrov visoka, začeli smo zidati koncem aprila in danes je zidanje gotovo. Hvala Bogu! kajti brez božje pomoči bi s svojim uboštvo in maloštevilnostjo nikdar ne mogli postaviti tacega zidališča. Cerkev je pokrita, a sedaj nas čaka še mnogo dela, katero hočemo, zaupajoč na božjo pomoč dokončati. Razven dobre volje nam manjka vsega, a Bog, ki je bogat in mogočen, nas gotovo zapustil ne bo.

(Iz Knežaka.) Pri občinskih volitvah izvoljen je bil namesto dosedanjega liberalnega župana Jož. Čučeka za župana krščanski mož in posestnik Andrej Urbančič p. d. Mate.

(Iz Kranja), 3. t. m.: Vojaške vaje v Kranju so končane. Opozarjali bi pa višjo vojaško oblast na to-le: Pretečeno nedeljo, t. j. 1. sept., dajal se je „Befehl“ veliki množici vojakov ravno pred cerkvijo, in sicer prav med dopoldansko javno službo božjo. To je motilo najprvo vernike v cerkvi in one, ki so stali pri cerkvenih vratih. Ti zadnji so šli vojake gledat in poslušat in niso bili potem pri sv. maši. Prosimo vojaško oblast, naj potrebno ukrene, da se ljudstvo ne bo odvracovalo na tak način od sv. maše!

(Z Dobrove,) 4. avgusta. [Mili darovi.] Za uboge pogorelce na Svici došli so tekom meseca julija in avgusta le-sem še sledeči mili darovi in podpore: Visoki deželni odbor kranjski je dal 1000 gld., vč. g. župnik Miha Saje v Šmartnem pri Litiji daroval je 3 gld., vč. g. Fr. Dolinar, župnik pri Sveti Katarini (v Topolu) podaril je 5 gld., torej skupaj 1008 gld., s že preje izkazanimi 211 gld. 40 kr. totalno 1219 gld. 40 kr., kar se je vse ob začetku pretečenega meseca po razmerju potrebe med revne pogorelce nepristransko in pravično razdelilo. Vsem milim dobrotnikom, osobito pa še vis. deželnemu odboru kranjskemu za tako obilno in očetovsko podporo se izreka s tem očitno potjo preiskrena in pri-srčna zahvala.

(Nečloveški čin.) Iz Leskovca, 3. septembra. Tu dela nekaj italijanskih delavcev pri popravi šole. V ponedeljek zjutraj je jeden teh drugega, tudi laškega delavca, s katerim sta poprej skupaj pila in se nekaj prepirala, ko je ta spal, napadel, ga s sekiro udaril dvakrat po glavi in tako glavo grozno razmesaril. Do sedaj še ni umrl.

* * *

(Tržaške ljudske šole.) V šolskem letu 1894 do 1895 je bilo v Trstu 12 ljudskih in meščanskih šol, na katerih je poučevalo 20 katehetov, 120 učiteljev in 114 učiteljic. Koncem šolskega leta je bilo na teh šolah skupno 9860 otrok, 5059 dečkov in 4801 deklic. — Na 10 občinskih šolah v okolici je bilo 13 veroučiteljev, 25 učiteljev in 19 učiteljic. Koncem šolskega leta 1895 je bilo na teh šolah 3052, koncem šol. leta 1894 pa le 2247 otrok.

(Imenovanje.) Presvetli cesar je imenoval kanonika pri kolegijalnem kapitelju v Piranu, č. gosp. Josipa Fonda, nadžupnikom pri stolni cerkvi v Piranu, ter profesorja na moškem učiteljskem v Kopru, č. g. Ivana Bennati-ja, in župnika gosp. Maksa Godina častnima kanonikoma stolnega kapitelja v Kopru.

(Častnim članom) je izvolilo učiteljsko društvo za koprski okraj deželnega nadzornika, Ant. Klotiča vit. Sabladolskega, o priliki 25letnice njegovega nadzorništva.

(Duhovniške spremembe v tržaški škofiji.) Č. g. Jos. Knavs, župni upravitelj v Topolovem je premeščen v Črnic, g. V. Brozović iz Črnice v Bačice in kapelan g. Pospisil iz Gradinje v Brda pri Bujah.

(Župnijsko preskušnje) so delali v Mariboru minole dni gospodje: Valentin Mikuš, kapelan v St. Jurju ob južni železnici; Viktor Weixler, kapelan v Sevnici, in Jožef Zagajšek, provizor na Muti.

(Iz Sevnice.) 2. sept. se je obesil Martin Požan iz Marofa. Vzrok samomoru je, kakor se sliši: izgubljena pravda. — Pred par tedni se je pod Žigerskem vrhom vtrgala velikanska skala ter se zvalila v potok. — Letina je slaba. Zita smo prav malo namlatili, ajdo bo posmodila suša, sadja je malo, le v vinogradih se obeta dobra trgateg.

(Pristaše celjske nemške stranke) bode občinska hiša okolice hudo v oči, odkar so Slovenci pri volitvah nemškutarje pošteno ob tla vrgli, ter zadnjega nemškutarja pognali iz občinskega odbora. Pred par leti je zaradi tega celjska golazen odtrgala občinsko tablo ter jo pognala v Savinjo, pred nekaj dnevi pa je zopet nek „Nemec“ polil vrata od štacune, ki jo ima nek branjevec v občinski hiši, s petrolejem, ter je je potem zažgal, tako, da so vrata črna in osmojena; prigodil bi se bil lahko velik požar, ko bi ne bili pravočasno pogasili. To je največje lopovstvo, ki se more misliti! Zoper Slovence je v Celju bilo vedno vse dovoljeno, kdo se bo čudil, da nestrpnost, katero so Nemci zoper Slovence vedno skrbno gojili, dozoreva sedaj tako čuden sad. — Slovenci, tu zopet vidimo, kako „prijatelji“ so nam celjski Nemci, ti Nemci, ki bodo kmalu začeli črnega kruha stradati, če slovenski kmetje obrnejo enkrat hrbet štacunam njihovih nemških trgovcev in pisarnam njihovih nemških odvetnikov. „Dom.“

(Nakup ameriških trt.) C. kr. ptujsko okr. glavarstvo naznanja: V spomladi 1896 bodo se iz državnih nasadov prosilec iz po trtni uši okuženih pokrajin oddavale ameriške trte za naslednjo ceno: a) Riparia, Solonis in Portalis rezanice po 3 gld. za 1000 komadov; b) Rupestris monticola rezanice po 6 gld. za 1000 komadov; c) korenike teh vrst po 10 gld. za 1000 komadov. Pri posredovanju dobave večje množine iz tujih krajev, bodo se vračunili lastni stroški. Prošnje naj se uložijo tuuradno najkasneje do 15. oktobra 1895, pri čemer se opomni, da se bo oziralo na poznejša oglasila še le v spomladi, ako bi katera obdeljenih strank trte popustila.

(Koliko strelav so Nemci izstrelili v vojski 1870/71?). Izračunali so, da so nemški topničarji izstrelili 858.810 strelav iz topov. Pešci so porabili do 20 milijonov patron. Ko bi jeden sam človek izstrelil vsako minuto jedno patrono, potreboval bi 40 let, ko bi streljal noč in dan.

(Velik potres v Mali Aziji.) Iz Carigrada se poroča: 19. avg. je bil po velikem delu Male Azije strašen potres. V Aidinu pri Smirni je prvi najhujši sunek trajal 3 sekunde. 10 hiš in cela vrsta lop se je kar naenkrat sesula ter zagrebala več ljudi. Med Kiosk in Amurlu se je gora vtrgala. V Smanke

se je gora odprla, iz votline pa je začela voda izvirati. Popolnoma razdejano je mesto Bunor, kjer so bili gorki vreli. V par trenutkih je bilo vse v razvalinah. Mesto Kiosdere je na pol uničeno. Pri Margodanu se je gora preklala, ter veliko kamenje in šoto metala v mesto. Natančnih poročil iz družih prizadetih krajev še pričakujejo.

Društva.

(Vabilo na XXX. občni zbor) „Slovenske Matice“ v četrtek, dne 26. septembra, ob pol 5 uri popoldne v mestni dvorani. — Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju v dobi od 1. maja 1894 do 31. avgusta 1895. leta. 3. Računi o društvenem novemem gospodarstvu v dobi od 1. prosinca do 31. grudnia 1894. leta. (Računski zaključki so gospodom društvenikom v Matičini pisarni na ogled in jim bodo pri občnem zboru tiskani na razpolaganje.) 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9a društvenih pravil). 5. Proračun za leto 1895. 6. Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. Po § 12. društvenih pravil imajo letos izstopiti iz odbora gospodje: dr. Detela Franc, dr. Gregorčič Anton, Gregorčič Simon, Hubad Franc, Kržič Ant., dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, dr. Starč Josip, Šubic Iv. in Wiethaler Franc. Razven teh bo voliti nadomestnega odbornika za dobo dveh let po pokojnem Andreju Praprotniku. — V odboru pa še ostanejo gospodje: Bartel Anton, dr. Dolenec H., Grasselli Peter, dr. Janežič Ivan, dr. Jarc Anton, Kersnik J., Koblar Anton, dr. Lampe Franc, dr. Lesar Josip, Levec Franc, Majciger Ivan, Navratil Iv., Pleteršnik Maks, Rutar Rimon, dr. Sernek Josip, dr. Sket J., Stegnar Feliks, Svetec Luka, Šuklje Franc, Suman Josip, dr. Sust Ivan, Tavčar Alojzij, dr. Tavčar Iv., Vavru Ivan, Vilhar Ivan, Zupančič Anton, Zupančič Vilibald, dr. Zupanec Jernej in Zumer Andrej. — Vsaj 20 odbornikov mora po § 20. društvenih pravil navadno bivati v Ljubljani. Izstopivši smejo biti zopet voljeni. — Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vstevajo tudi zakonito podpisani volilni listki nenavzočih društvenikov. — 7. Posamezni predlogi in nasveti. (Kdor želi v smislu § 4. lit. a društvenih pravil postaviti kak nasvet, mora ga po § 2. lit. a oprav. reda predložiti odboru in storiti to vsaj do 21. septembra t. l., ako hoče, da pride v občnem zboru na razgovor.) — V Ljubljani dne 2. septembra 1895. — Predsednik: Fr. Levec. — Blagajnik: Dr. Josip Starč.

(Veselica št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) dne 1. t. m. na g. Ferlinca vrtu „pri zvezdi“. Da ste vedno v tako lepi slogi združene št. Peterski moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na pravo struno zadeli, stem da sta priredili pretečeno nedeljo vrtno veselico, priterjavalo je na stotine zbrana vesela občinstva. In s kakim navdušenjem je sledilo vsaki točki tako izborna sestavljenega vsporeda. Že pri prvi točki začelo se je navdušenje, pozdrav predsednika, velečastitega gospoda Malenška segal je vsakemu v srce in da so padle njegove besede na rodovitna tla, pričalo je to, da ko so se prikazale vrle naše gospodične v prekrasni naši narodni noši s krasnimi in mikavnimi sladkorčki, kako je hitel vsak položiti svoj darek domu na altar. Časten in hvaležni nalog je imel slavnostni govornik podružnični blagajnik preč. g. Mih. Bulovec, kateri je z navdušenimi besedami slikal pomen in delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. Z enakim navdušenjem in burnim ploskanjem je sledilo slavno občinstvo, katero je bilo z vsih stanov tako lepo v bratski edinosti zastopano tudi vsem drugim točkam vsporeda. Omeniti je posebno gospodično Ivanka Kočvarjevo, katera je z izvrstno deklamacijo „Ljubav do doma“ navdušila vsacega navzočega. Posebno očaral je vse občinstvo s svojimi milimi glasovi slavni ženski četverospjev gospodičen: Minka Košir, Antonija Pavlič, Slavica Bitenc in Minka Novak. Slavno pevsko moško društvo „Slavec“ in slavni tamburaški zbor ljubljanskega „Sokola“ izvajala sta svoje točke tako izvrstno in eksaktno, da je vsaki točki sledilo dolgotrajno navdušeno ploskanje, tako da se je morala vsaka točka ponavljati, saj pa tudi ta hvala ni bila pretirana, ker bodi si slavni pevski zbor „Slavec“, kakor tudi slav. tamburaški zbor ljubljanskega „Sokola“ pod svojima sedanjima vodjema tako vidno in izvrstno napredujeta. — Veselico počastile so tudi vrle in za družbo vnete vrle rodolubkinje podružnicarice iz Litije, katerim smo s solzami v očeh podajali in stiskali roke v znak veselja in domoljubja. Slavno vodstvo družbe bo pa tudi gotovo z velikim veseljem sprejelo zadnjo točko izven programa, namreč čisti donesek, kateri znaša po odbitih stroških nad 350 gld. Pozno v noči razšlo se je veselo občinstvo, gotovo z željo v srcu, da bi zopet prav kmalo priredili marljivi št. Peterski podružnici sv. Cirila in Metoda še tako lepo veselico.

(Vabilo k veselici), katero priredi vi-pavška čitalnica v nedeljo, dne 8. septembra 1895

leta v svojih prostorih. — Vspored: 1. Volarič: „Ti osrečiti jo hoči“, moški zbor. 2. Volarič: „V zvečer“, moški zbor. 3. Eisenhut: „Mazurka“, moški zbor. 4. R. Silvester: „Kneipov kuplet“, komičen prizor. 5. I. Globočnik: „Zakonske nadloge“, vesele igra v 1 dejanju. 6. ples. Pri plesu svira goriški septet. — Začetek ob 1/8. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr., sedež 50 kr. Vstopnina k plesu 1 gld. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Budimpešta, 6. septembra. Nadvojvoda Ladislav je umrl danes dopoldne ob 10. uri 45 minut za otrovanjem krvi. Prednik jezuitskega samostana mu je podelil zakrament sv. poslednjega olja. Pri smrti so bili navzoči njegovi stariši in brat nadvojvoda Josip Avgust.

Budimpešta, 5. septembra. Donava je tako upadla, da je plovstvo zelo ovirano. Promet težjih ladij je nemogoč.

Praga, 5. septembra. Ces. namestnik je izdal razglas, v katerem se izreka prebivalcem mesta Budejevice in bližnjih krajev za njihove patrijotično-dinastične izraze povodom cesarjevega obiska in za slavnostni vsprejem najvišja zahvala.

Levov, 5. septembra. Vzhodnogališki osrednji volilni odbor objavlja danes volilni oklic, v katerem opozarja volilce na jedinstvo in narodni ter socijalni mir ter priporoča volitev takih deželnozborskih kandidatov, ki kažejo ljubezen do domovine in razum za državne potrebe ter so pripravljeni varovati pravice ljudskih zastopnikov. Potem pa nadaljuje: „S svojim previdnim delovanjem smo si pridobili zaupanje vladarjevo, ki nas vedno pravično vlada in čegar ime je vedno drago hvaležnemu narodu.“

Tarnopol, 5. septembra. Včeraj so se pojavili štirje novi slučajji kolere. Mej obolenimi je tudi neki policijski uradnik. Včeraj in danes po noči so umrle štiri osebe.

Kodanj, 5. septembra. Spodnja zbornica je vsprejela z večino 2 glasov znani predlog glede spremembe ustave. Jednak predlog je sprejela zbornica že prejšnja leta, katerega pa ni kralj odobril. Zgornja zbornica pa je vsprejela z večino 3 glasov resolucijo, v katerej se naglašja, da se ta predlog odstavi od dnevnega reda.

Pariz, 5. septembra. Vojni minister Zur Linden je priredil danes skupni obed na čast generala Dragomirova in ostalih ruskih častnikov.

Pariz, 5. septembra. Danes popoldne je neki slabo opravljen človek vrgel bombi podobno stvar v Rothschildove bančne zavode. Zločinca so vjeli ter ga odvedli v zapor. Pri sodnji ni hotel objaviti svojega imena, rekel je samo, da je anarhist. Po stvarih, katere je imel pri sebi, je sklepati, da je brivski pomočnik; star je 25 let.

Pariz, 5. septembra. Iz Carigrada se poroča, da je sultan vsprejel vse predloge evropskih poslanikov glede armenske presnove.

Petrograd, 4. septembra. Veliki knez Mihael Nikolajevič se je podal včeraj zvečer v Libavo in od tod se poda v inozemlje.

Petrograd, 5. septembra. Splošno se trdi, da dospe danes nemški državni knez Hohenlohe v Petrovdvor, kjer ga bode sprejel car v posebni avdijenciji.

Bruselj, 5. septembra. „Journal de Bruxelles“ odločno trdi, da se državna zbornica v prihodnjem zasedanju ne bode posvetovala o združenju Kongo države z Belgijo.

London, 5. septembra. Redovni kancelar je prebral v gospodski zbornici kraljičin ukaz, s katerim se zaključuje drž. zbor do 18. novembra.

Shanghai, 5. septembra. Preiskava glede zadnjih napadov se vrši v splošno zadovoljnost angleškega in ameriškega konzula. Zasedli so že več glavnih kolovodij.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Tuji.

4. septembra.

Pri **Slonu**: Krupka, Boskowitz, Drab, Pollak, Novak, Ambruster, Reginald, Klinger z Dunaja. — Deutsch, Lobnig iz Gradea. — Wolf iz Konstana. — Omahen, Dolschein iz Postojine. — Stenberger iz Zabič. — Moritsch, Grünwald iz Trbiža. — Weisenberger iz Linea. — Gerö iz Belliša. — Neufeld iz Budimpešte. — Wachter iz Segedina. — Martin iz Celovca. — Sonnenberg iz Čakovca. — Gutheim iz Elberfeld-a. — Pauser iz Ribnice.

Pri **Maliču**: Spitzer, Gruber, Setz, Banhegyi, Mittler z Dunaja. — Rojko iz Maribora. — Krajnc iz Celja. — Balke iz Solingen-a. — Hermann iz Lvova. — Weiss iz Budimpešte. — Huber iz Monakovega. — Satter iz Celovca. — Debertio iz Zagreba. — Kopetzky iz Beljaka.

Pri **bavarskem dvoru**: Ostovič iz Zlatara. — Jakopeč iz Ilir. Bistrice.

Pri **južnem kolodvoru**: Weiss z Dunaja. — Montanelli iz Trsta. — Stegerer iz Pingau-a. — Punčale s Slapa.

Pri **Lloyd**: Sattler z Dunaja. — Zarnik iz Trnovega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
-----	---------------------	------------------------------	--------------------------------	---------	------	--------------------------------

5	9. zvečer	740.5	18.8	sl. vzh.	jasno	
6	7. zjutraj	740.9	12.0	sr. sevzh.	soparno	0.0
	2. popol.	740.1	27.9	sl. jvzh.	jasno	

Srednja večerajša temperatura 19.9°, za 3.6° nad normalom.

Zahvala

529 1-1

Toplo zahvalo izrekamo vsem, kateri so izkazali sočutje ob smrti našega ljubljene, sedaj v Bogu počivajočega brata, oziroma svaka, gospoda

Leopolda Urbas-a

c. kr. plavžarskega in tovarniškega oskrbnika v pokou

osobito še za častno, mnogobrojno udeležbo pri pogrebu.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1895.

Žalujejoči ostali.

Zahvala.

530 1-1

Podpisano predsedništvo združenih odborov šentpeterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda se tem potom najiskrenejše in najsrčnejše zahvaljuje vsem onim, kateri so na katerikoli način pripomogli, da se je podružnična veselica dne 1. t. m. tako sijajno izvršila.

Posebno zahvalo se pa še čuti dolžno izrekati prečastitemu gospodu Mihaelu Bulovu za izvrstni slavnostni govor, blagorodni gospodičini Ivanki Hočevarjevi za izborni deklamacijski, slavnemu ženskemu četverspevu, kateri je s svojimi milimi glasovi razvnel vso družbo, istotako sl. pevskemu društvu „Slavec“ za prelepo izvajane pesmi, slavnemu tamburaškemu zboru ljubljanskega „Sokola“ za izborni prednašanje tamburaških točk, vsem blagim darovalcem za prekrasne darove, vsem blagorodnim gospodičinam za posebno marljivost pri razprodajanju sladkorčkov, velečenjenim zastopnicam in zastopnikom litijske podružnice za njih velečasten poset, gospodu Ivanu Miklavcu za trud, da je s svojim sokolstrelcem z lepo svotico tudi pripomogel k tako sijajnemu finančnemu uspehu, blagorodnemu gospodu Francu Ferlincu za prijazno prepustitev vrta in izvrstno postrežbo, sploh vsem velečastitim damam in gospodom, kateri so s svojo prisotnostjo našo veselico počastili.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1895.

Za odbora:

A. Zarnik,
predsednica.

Martin Malenšek,
predsednik.

Dijake

sprejme na hrano in stanovanje
ter v skrbno varstvo

Ana Komotar.

Sv. Petra cesta šte. 5.

526 3-1

Vsi stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in moštarstvo!

IG. HELLER, Dunaj,

2/2 Praterstrasse 49. 182 15-9

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odlično najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 44

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Pepelik (potošelj)

kupujeta po najvišji dnevni ceni

Luckmann & Bamberg,

klejna tovarna v Ljubljani. 20-3

Ravnokar je izšla:

(516 7-6)

„Sičara“ die Wunderquelle Bosniens.

Ova brošura, v kateri je tudi analiza svetovnoznane lurske in 3 analize gori omenjene vode, se dobi v samozaložbi spisatelja Maksa Ivánetič-a v Celovcu, St. Veiter-Ring št. 15.

Cena knjigi 1 gld., po pošti 10 kr. več.

PRAKTISCH und GUT

Prečast. duhovščini

za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrici ob Dravi na Koroškem

patentovano, na posebni način prirejeno

ogljje za kadilnice

100 komadov gld. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovili naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. Ibl, t. č. superijor. 19 52-9

Uradno opravičeni in zapriseženi
stavbinski inženir in stavbeni mojster

Jaromir Hanuš

priporoča se za izvrševanje vseh

v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema poprave hiš po zelo nizkih cenah, naprave vodovodov, načrtov in proračunov, mirjenje cest in posestev itd.

Ustna ali pismena naročila prejema se v novi hiši na Poljanskem predmestju nasproti domobranske vojašnice.

518 10-6

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.

20 4 Glavni dobitok

30.000

goldinarjev vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Žrebanje že v četrtek.

Dunajska borza.

Dne 6. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 45 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 60 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 40 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 55 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 80 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1069 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	407 „ 19 „
London vista	120 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 07 1/2 „
20 mark	11 „ 81 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 58 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 65 „
C. kr. cekini	5 „ 71 „

Dne 5. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ 25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 50 „
Tisne srečke 4%, 100 gld.	147 „ 75 „
Dunavsko vravnave srečke 5%	130 „ 75 „
Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	107 „ 70 „
Posojilo goriskega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 90 „
Priporočene obveznice državne železnice	225 „ — „
„ južne železnice 3%	172 „ — „
„ južne železnice 5%	131 „ 75 „
„ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	72 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	179 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3605 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	549 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	112 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	101 „ 90 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 „ — „
Papirnih rubljev 100	129 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsa vrstna državna papirja, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabifflerstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosojga kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.